

Официалната церемония за връчване на Националната литературна награда „Дора Габе“ и отличие

Вторник, 19 Септември 2023

Община град Добрич кани гражданите и гостите на града на 26 септември от 18.00 ч. в Огледална зала „Нели Божкова“ да присъстват на официалната церемония за връчване на Националната литературна награда „Дора Габе“ и отличие.

Лауреат на Националната литературна награда „Дора Габе“, която тази година ще се връчи за пети път, е Стефан Цанев – поет, белетрист, драматург. Носител на Отличие за изследване и популяризиране на творчеството на Дора Габе е Марина Константинова – поетеса, автор на белетристични творби.

Слово за голямата поетеса Дора Габе ще представи проф. дфн Миглена Николчина. Наградите ще бъдат връчени от г-н Йордан Йорданов – кмет на Община град Добрич.

Входът е свободен.

Националната литературна награда „Дора Габе“ е учредена през 2002 година и се връчва за първи път през следваща година (2003) по повод 115 години от рождението на Дора Габе. Наградата се връчва на пет години за значителни художествени постижения в духа на посланията на Дора Габе и принос в националната литература. Наградата може да бъде съпътствана от отличия: за принос в научното изследване и популяризиране на творчеството на Дора Габе, както и за принос в превода на художествени произведения.

Носители на НЛН „Дора Габе“ са: Елка Няголова (2003), Лиляна Стефанова (2008), Рада Московска (2013) и Камелия Кондова (2018). Носители на Отличие са: Издателска къща „Пламък“ с директор Георги Константинов, Иван Атанасов, Леда Милева, Петър Крумов, Национална литературна и артистична академия и Драгни Драгнев.

Тази година след Решение на Общински съвет град Добрич носител на Националната литературна награда „Дора Габе“ става СТЕФАН ЦАНЕВ – поет, писател, драматург, а носител на Отличие за принос в изследването и популяризирането на творчеството на Дора Габе е МАРИНА КОНСТАНТИНОВА – поет и белетрист.

Стефан Цанев е роден през 1936 година в с. Червена вода, Русенско. Средното си образование получава в Русе. Завършва журналистика в Софийския университет и драматургия в Московския киноинститут. Работил е като кореспондент на в. „Народна младеж“, редактор в Студията за игрални филми, драматург в Държавния сатиричен театър, в Театър „София“, в Драматичния театър Пловдив, в Театър „Българска армия“ (1992–1996).

Първите си стихове печата през 1953 във в. „Дунавска правда“. Още в началните години на поетическите му търсения ярко се очертава характерният му стил на обществена ангажираност и публицистична критичност.

Целият творчески път на Цанев минава под знака на траен читателски интерес. Творческите му изяви го

утвърждават като интелектуалец със значителен символен капитал в обществото. Като представител на т.нар. „априлско поетическо поколение“, литературните изследователи определят поезията на Стефан Цанев като интелектуална, етична, оценъчна, полемична, комуникативна. За него лириката е винаги преди всичко *отношение, мисия, отговорност*, на тази водеща функция се подчинява поетиката му във всички стихосбирки.

Драматургията на Стефан Цанев също се отличава с висока степен на социална ангажираност и диалогичност. Повечето му драми имат историческа тематика, чрез която общуват със зрителя по съвременни проблеми. Най-известните от тях са: „Процесът против богомилите“ (1969, поставена за първи път през 1978), „Последната нощ на Сократ“ (1986, играна стотици пъти в България и чужбина), „Тайната вечеря на Дякона Левски“ (1987), „Страшният съд“ (1988), „Другата смърт на Жанна Д'Арк“ (1990) и др.

Пристрастието на Цанев към историята личи и в романа „Мравки и богове“ (2000), както и в тетралогията „Български хроники“, която по думите на автора съчетава *научността с художествеността*, разказвайки историята на българите от 2137 г. пр. Хр. до 2007 г. сл. Хр. Тетралогията се радва на огромен читателски интерес и високи оценки.

Цанев е автор и на стихове и пиеси за деца, както и на сценарии и мюзикъли.

След 1989 Цанев дава над хиляда радио- и телевизионни интервюта, печата стотици статии и есета, в които анализира актуални и злободневни проблеми и изразява собствената си морална позиция.

Последната му поетична книга, която видя бял свят само преди около месец, „Небесна гледна точка“, издадена от Издателство „Жанет 45“, е посрещната отново с огромен интерес.

Носител е на голям брой литературни и културни награди, сред които наградата за поезия *Пеньо Пенев* (1988), наградата за детска литература *П. Р. Славейков* (1992), националната литературна награда *Иван Вазов* (2004), орден *Стара планина*, I ст. – за цялостен принос към българската култура (2006), националната награда *Христо Г. Данов* за цялостен принос в българската литература (2011), наградата *Икар* за изключителен принос към българския театър (2019). През 2017 отказва да приеме наградата *Златен век* на Министерството на културата.

Творчеството му е превеждано на повечето европейски езици, на китайски, монголски, арабски, а някои от пиесите му са многократно поставяни и в чужбина.

Марина Константинова е творец от град Добрич. Член е на Сдружението на писателите в града. От 1992 година до сега е осъществила около 20 свои творчески проекта с поезия и проза.

Марина Константинова е поетеса, романистка, журналистка, която има дълбок интерес към големите личности на историята – тракийския владетел Севт III, румънската кралица Мария Реджина и закономерно тя стигна до големите ни майстори на словото Дора Габе и Йордан Йовков.

В произведението „Първата. Роман за живота на Дора Габе“, тя по нов начин успява да покаже как да победим заплахата от късата културна и историческа памет, на забрава на достойните ни учители и предходници, които преоткриват „глъбините“ на човешкия Космос. В новаторския си биографичен роман писателката пресъздава духа на времето и епохата, дълбоко и оригинално навлиза в душата на водещата фигура Дора Габе, за да даде нови и непознати ракурси в преживявания на една от големите духовни български, европейски и световни личности. Умело се правят естетически мостове и преноси от „някога“ към „сега“ в началото на XXI век като драма и преживявания на постмодерния човек на Словото и духа.

Авторката избира ретроспективния метод, за да станем съпричастни с личната болезнена равностетка на неспокойната интелектуалка, която носи в паметта си драмата на поробена Добруджа и насилието на румънските власти над обикновените и скромни хора на земята.

Пред нас е светла книга за Дора Габе, един от духовните първенци в националната, европейската и световната лирика. Текстът е истински културен дар за четящия човек, който обича да къпе душата си във водите на красивото и прекрасното, на любовта и щастието.